

Till:
Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
Ärendenr N2015/04705

Stockholm 2015-09-14

Remissvar: En fondstruktur för innovation och tillväxt (SOU 2015:64).

Sammanfattning

SwedenBIO anser att:

- Den föreslagna fond-i-fond-strukturen lägger en bra grund för kompetenta investeringsbeslut.
- Minst 1,5 miljard bör öronmärkas till investeringar mot life science.
- Möjligheten att saminvestera med redan befintliga fonder behöver förtydligas för att locka mer internationellt kapital till Sverige.
- Den föreslagna maxgränsen på cirka en miljard för en fond är allt för begränsande eftersom en life science-fond ursprungligen behöver förvalta minst 1 miljard för att få rimlig riskspridning.
- Regelverken kring personaloptioner, investeraravdrag och 3:12-regler behöver ses över skyndsamt.

Övergripande kommentarer

SwedenBIO ser översynen av det statliga riskkapitalet som en viktig pusselbit i det arbete som regeringen gör för att stärka life science i Sverige. Rätt genomfört kan de föreslagna förändringarna av det statliga riskkapitalet göra stor skillnad för sektorn.

Life science i Sverige består idag av många mikroföretag (färre än 10 anställda) och ett antal stora företag (fler än 250 anställda). Segmentet däremellan har blivit den svagaste länken och det är tydligt att bristen på kapital hämmar tillväxten. Andra länder har mött liknande utmaningar med att matcha privata investeringar med offentliga för att locka till sig mer av det globala privata kapitalet (ex USA, Holland, Danmark och Israel). Ska Sverige ha en chans att hävda sig i konkurrensen och bygga vidare på en stark life science-sektor behöver vi aktivt arbeta på liknande sätt. Genom att ge bolag i mellansegmentet växtkraft gynnas hela ekosystemet. Akademien får bättre avsättning för sina projekt, de minsta bolagen får fler samarbetspartners på nära håll och de stora globala företagen lockas till ett fungerande ekosystem.

Den föreslagna fond-i-fond-lösningen är bra och i linje med de förslag som SwedenBIO tidigare presenterat. Det totala kapitalet är dock i minsta laget. För att det statliga riskkapitalet ska göra någon skillnad för life science-sektorn behöver minst 1,5 miljard av det statliga riskkapitalet riktas in mot life science. En sådan satsning innebär att mellan 10- 20 bolag kan få växtkraft om kapitalet investeras tillsammans med minst lika mycket privat kapital. Det är fortfarande få bolag, men vår bedömning är att det skulle göra substansiell skillnad för sektorn i Sverige eftersom varje lyckat projekt får positiva

följdeckter. Det är också av största vikt att regelverken för fonderna inte blir för begränsande utan organiseras på ett sätt som lockar till sig internationellt kapital.

Vårt remissvar fokuserar på att kommentera de delar av utredningen som kan få betydelse för life science-sektorn. Vi lämnar också rekommendationer för hur ramvillkoren för en life science-fond bör se ut.

Specifika kommentarer

SwedenBIO har följande specifika kommentarer på utredningens förslag.

5.2 En ny riskkapitalstruktur

Den föreslagna strukturen med Fondinvest är bra. Upplägget med fond-i-fond, där statligt kapital investeras i fonder som leds av etablerade och specialiserade VC-team, lägger en bra grund för kompetenta investeringsbeslut. Uppdraget för Fondinvest bör också, som utredningen föreslår, vara att välja investeringsområden baserat på var marknadskompletterande insatser behövs.

Det är en bra grundprincip att styrelsen för Fondinvest styr över inriktningsbesluten.

Med det sagt är det av största betydelse för life science-sektorn i Sverige att minst 1,5 miljard av riskkapitalet riktas mot life science. Sektorn har stor potential att skapa ytterligare tillväxt, export och kvalificerade arbetstillfällen eftersom projekt och företag som lyckas har en världsmarknad för sina produkter. Men investeringar i life science präglas samtidigt av hög risk, långa tidsperspektiv och stora investeringar. Idag är det svårt att hitta privat kapital till företagens avgörande tillväxtfaser och behovet av marknadskompletterande kapital är därför stort. En dedikerad satsning där minst 1,5 miljarder kronor investeras tillsammans med statligt riskkapital kommer att ge 10-20 bolag växtkraft vilket är minnivån för att ge de följdverkningar på hela ekosystemet som är önskvärda.

Inom life science krävs det marknadskompletterande kapital i både de tidigaste faserna (investeringar runt 5 miljoner SEK) och i senare faser (investeringar mellan 50 och 100 miljoner SEK). Eftersom enskilda investeringar och följdinvesteringar är större än i andra sektorer behöver också en fond inriktad på life science vara större för att få en rimlig riskspridning. Utredningen konstaterar att varje enskild fond som är inriktad på life science behöver förvalta minst 1000 miljoner SEK. SwedenBIO delar den bedömningen.

För life science kan det dock bli svårt att initialt resa en helt ny fond och det är därför viktigt att Fondinvest enkelt kan investera i redan befintliga fonder, både svenska och utländska. Möjligheterna för detta måste tydliggöras och vi kommenterar detta mer utförligt under "Närmare om investeringsverksamheten".

Eftersom utvecklingskostnaderna är högre inom life science än andra sektorer bör varje enskild investering ligga på mellan 50 och 100 miljoner kronor, vilket är högre än vad utredningen rekommenderar. Om investeringarnas begränsas till max 50 miljoner kommer många potentiellt bra utvecklingsbolag att diskvalificeras från investeringar.

Den föreslagna mikrofonden kommer att få begränsad effekt inom life science eftersom de möjliga investeringarna är för små för life science-företag.

5.3 Fondinvest AB:s uppdrag, kapital och organisation

Utredningen föreslår att maxstorleken för en fond sätts till cirka en miljard. Eftersom en life science-fond ursprungligen behöver förvalta minst 1 miljard för att få rimlig riskspridning är en maxgräns på

cirka en miljard för begränsande. Fonden bör därför få resa ytterligare kapital (privat med möjlig statlig matchning) om ytterligare följdinvesteringar behövs.

För life science är det också viktigt att man genomför den del av förslaget som säger att förvaltningen av de underliggande fonderna kan överlämnas till självständiga investeringsteam. Life science-investeringar kräver mycket specifik kompetens inom medicin, biokemi, finansiell utveckling, medicinsk produktutveckling och slutmarknaden. Sådan kompetens är ovanlig men finns i VC-team i specialiserade life science-fonder. Skapas en tillväxtfond med inriktning på life science inom Fondinvest är det avgörande att teamet får fullt mandat att förvalta fonden med uppföljning från Fondinvest.

5.4 Närmare om investeringsverksamheten

Det privata kapital som investerar inom life science verkar ofta globalt. Ramarna för investeringarna avgörs oftast av typ av bolag och risk och styrs inte av geografiska områden. Kapitalet i Fondinvest ska användas till investeringar i svenska tillväxtbolag. Den inriktningen är riktig men för att den begränsningen inte ska krocka med de privata fondernas behov av att vara geografiskt gränslösa behöver regelverken vara tydliga. Det kan initialt vara svårt att resa privat kapital till en life science-fond som bara får investera i svenska företag, även med den föreslagna matchningen med statligt kapital.

Som lösning på det problemet beskriver utredningen möjligheten att Fondinvest saminvesterar med andra fonder. SwedenBIO anser att det är av yttersta vikt att denna möjlighet finns. På så sätt kan Fondinvest bidra till att redan existerande svenska och utländska life science-fonder ökar sina investeringar i svenska life science-bolag vilket är ett mycket effektivt sätt att öka tillgången på kapital i Sverige.

SwedenBIO föreslår därför att Fondinvest initialt öronmärker 1,5 miljard för investeringar i svenska life science-företag och i samråd med befintliga svenska och internationella VC-team hittar formerna för nya fonder eller saminvesteringar.

Den föreslagna riskasymmetrin är viktig för att Fondinvest ska bli framgångsrikt när det gäller att attrahera privat kapital. Särskilt gäller detta för life science där projekten ofta har en mycket hög riskprofil. De förslag som finns i utredningen kan alla fungera men alternativ ett, där det statliga kapitalet har samma risk men ett tak på sin avkastning, är mest attraktivt för investerare. Samtidigt är det viktigt att Fondinvest AB har frihet att utforma andra modeller om det krävs.

5.5 Garantisystem

Life science-bolag har mycket långa utvecklingstider och saknar oftast positivt kassaflöde. Det gör att lån sällan är aktuellt för life science-bolag. Det föreslagna statliga garantisystemet kan därför förväntas få en mycket begränsad effekt på life science-sektorn.

5.6 Demonstrationsanläggningsfond

Så som demonstrationsanläggningsfonden är beskriven i utredningen är det svårt att värdera dess betydelse för life science.

5.7 Genomförande och finansiering

SwedenBIO har inga invändningar mot att det kapital som finns i Fourier Transform och Inlandsinnovation flyttas över till den föreslagna nya Fondinvest. Det totala kapitalet är dock i minsta laget. Det är också av största vikt att den nya organisationen får en ledning som har kompetens att sätta ramverk samt bedöma VC-team även inom så specialiserade områden som life science.

5.8 Styrning och uppföljning av Fondinvest AB

Eftersom projekten i life science-företag har mycket långa utvecklingstider är det viktigt att utvärderingen av en life science-fond tar hänsyn till de långa leddiderna.

5.9 Innovationsstöd

SwedenBIO ser störts behov av att göra ytterligare satsningar på företag i tillväxtfas enligt de rekommendationer om en life science-fond som vi beskriver ovan.

Samtidigt finns det ett stort behov av verifieringsmedel i de allra tidigaste faserna. De föreslagna ökade anslagen till VINNOVA för verifiering av forskningsresultat och projekt har potential att stötta nystartade life science-företag. Så som förslaget är beskrivet i utredningen kommer det att vara den nationella enhet som kan ge upp till 2 miljoner per projekt som kan få betydelse för life science-projekt.

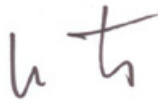
SwedenBIO vill i detta sammanhang också lyfta fram det förslag som SWELife presenterat med en mikrofond/pre-seed fond inriktad mot life science. En sådan fond, där Fondinvest föreslås stå för 90 procent av kapitalet, skulle effektivt tillföra kompetens och kapital till de tidigaste life science-bolagen.

De ökade anslagen till Almi för förlusttäckning kommer att få ingen eller mycket begränsad effekt för life science-bolag.

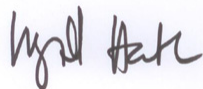
5.10 Ramverket för investeringar

Utredningen tar upp regelverken kring personaloptioner, investeraravdrag och 3:12-regler som omgivande regelverk som påverkar investeringsklimatet i Sverige. SwedenBIO delar utredarens syn att samtliga dessa regelverk behöver ses över på det sätt som utredaren föreslår. Det är också av stor vikt att detta görs skyndsamt.

Med vänliga hälsningar

Jonas Ekstrand
VD SwedenBIO

Ingrid Heath
Vice vd och policychef

Mårten Vinge
Ordförande
Arbetsgruppen för
affärsutveckling
och finansiering

Om SwedenBIO

SwedenBIO är den nationella branschorganisationen för life science i Sverige. Våra närmare 200 medlemsföretag utvecklar bioteknik, diagnostik, läkemedel och medicinteknik eller är experter inom bland annat affärsutveckling, IP och juridik. Vi organiserar hela ekosystemet från enskilda entreprenörer till stora globala life science-företag. Gemensamt för våra medlemmar är att de utvecklar medicinska innovationer som förbättrar människors hälsa i Sverige och världen.